

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീവരദവിഷ്ണുകവിപ്രണീതം

॥ ശ്രീകോമളാദണ്ഡകം ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീകോമളാദണ്ഡകം ॥

സകലഭുവനമാതാ സാഗരാധീശജാതാ

പ്രണമദവനകാമാ ഭാസ്കരക്ഷേത്രധാമാ |

ശകലിത ഭയമൂലാ ശാർംഗധൻവാനുകൂലാ

പ്രവിമല മുഖബിംബാ പാതു മാം കോമലാംബാ ॥

ഭുവനതലലലാമഭൂതാം നിമജ്ജദ്യമാ താപ -

ഹൃത്പുരജാത്യാംബുജാന്തർനിപീതാസവന്ദ്രീസ -

മേതാലിത്യാകാരഗീതാഭിരാമാതിശീ -

താംബുസഹ്യാദ്രിജാതാതരംഗോത്ഥവാത്യാകുരാ -

ശ്രാന്തധൂത്യാധികൂലസ്ഥചൂതാഭിപുഷ്പാഭ്യുദി -

ത്യാതുലാമോദജാത്യാതിരേകപ്രണീത്യാതനു -

ദ്രേകവാത്യായനാസകൃതശീതാംശുമുഖ്യാസ്യലീലോ -

ദ്ഭവത്സർവകാലോൻമിഷത്തുംഗശൈലോൽലസന്നിർമ -

ലാജ്ജലോകശുഭ്രാംശുജാലോക്കട്രാന്തിമശ്രാന്ത -

സദ്രവ്യവിശ്രാണനാജ്ജ്വീസകൃതവിശ്രാന്തിഭൂമി -

ക്ഷമാപാലവർയൈഃ സദാ പാലിതാം ധ്വസ്തപാപാം

പ്രമാദ്യദ്ഗജാലീകനദ്ഗണ്ഡപാലീമദാസ്യാദ -

കേലീസമുദ്യദ്രവാലീന്ദ്രശോഭിപ്രതോലീസമു -

ദ്യന്നിഷദ്യാലസത്പൺയഹൃദ്യാമുദാരാമവദ്യാ -

നഭിജ്ഞാം ച വിദ്യാവധൂവിദ്രമോദ്യാനവേദാന്ത -

വേദ്യാശ്രിതാം സന്തതേജ്യാവ്രതാരബ്ബയാജ്യാന്ത -

വേലാഹുതാജ്യാദിഹവ്യാംശഭോജ്യാദിതേയാഗ്യാരാ -

ജ്യാദ്യതന്യോത്രഘോഷാഹതാശേഷദോഷാം ക്വചി -
 നിർനിമേഷാംഗനാനിർവിശേഷ്യാക്യതിസ്തുർജ്ജദേണാ -
 ക്ഷ്യുപാശ്ശിഷ്ടവീണാരദോജ്ജിവിതൈണാക്ഷു -
 ഡാക്ഷികോണാഗ്നി സാത്പഞ്ചബാണാം പുരീം കുന്ദ -
 കോണാഹ്വയാം ഭൂഷയന്തീ സുരാൻ തോഷയന്തീ
 നതാൻ പോഷയന്തീ ഭയം ശോഷയന്തീ മരാലീ -
 ഗരുദ്യാതവേഗാവമഗ്നാജ്ജഗർഭോത്പതത്പുഷ്പ -
 ലിട്സൂചിതസ്യാംബുമജ്ജജ്ജനാംഹോവിമുക്തേഃ സുവ -
 ര്ണാംബുജിൻയാസ്സാന്തേ നമസ്യാർഥമദ്യാഗതൈഃ
 വിസ്മയാന്നിശ്ചലാംഗൈരിവാല്യകൃതേ പുത്രികാ -
 രൂപദേവൈർവിമാനേസമാനേ സ്ഥിതാ കോമ -
 ലാംബ ! ത്വമസ്യാനവേഃ || 1 ||

അഖിലജനനി ! ശാർംഗപാണിപ്രിയേ ! കീരവാണി ! പ്രസ -
 ര്പത്കൃപാണി പ്രഭാവസ്തുരാണി വ്യമാമോക്ഷണാനി
 സ്തുവദ്രക്ഷണാനി സ്തുട്വനീക്ഷണാനി പ്രകാമം
 നിയേഹി പ്രണമേ മയി പ്രോൽലസത്പദ്മവാ -
 ടീഗൃഹേ സ്വർണശാടീ യുതേ ! സ്വർവധൂടീകരോ -
 ത്ക്ഷിപ്തവീടീദലാസ്യാദധാടീസുശോണോഷി !
 ചേടീദവദ് ദേവകോടീശിരഃസ്ഥാസ്സുകോടീര -
 ജ്ജഷ്ടാംപ്രിയയുമേ ! പ്രിയോരോവിഹാരേ ! പ്രകൃഷ്ടാംശുഹാരേ !
 മരാലീപ്രചാരേ ! മഹിഷോപചാരേ ! കൃതഘവ്യുദാസേ !
 കൃപാഗുപ്തദാസേ ! ദവദ്യുഷ്ടിലേശോ ദവേ -
 ചേദധീശോ വിശാം വാ ദിശാം വാ ജനോ ജായതേ -
 ിൽപോപി മൂഢോപ്യഹോ ! കൽപവൽലീസുമാനൽപമാ -
 ധ്വീത്യാരീകൽപഭൂയോ ദവജ്ജൽപദാക് കംസജി -
 ത്തൽപദംഗം ഗിരാ കൽപയത്യന്തികേ ശാർംഗധ -

ന്വാഹ്യം ഭാസതേ യൻമഹസ്തപ്രിയായാം രമായാം
 മഹോദാരതാ നിത്യസിദ്ധാ ദ്വിയാപീതി സർവേ
 ബുധാസ്ത്യാം രമേ ശൗരി രാമ്യേരവിനാലയേ മേ
 ഗതിർന ത്വദന്യേ സുരാസ്തിന്ധുകന്യേംബ !
 ലക്ഷ്മീന്ദിരേ ! മന്ദിരേഷ്യക്ഷി നിക്ഷിപ്യതാം നസ്ത്വയേ -
 ത്യാനമന്തി പ്രകാമം ജഗന്തി പ്രമോദോൽലസന്തി
 ത്വയാസ്തുനി സന്തി, സ്തുരച്ചന്ദ്രശ്ശിച്ഛ -
 ടാമിശ്രിതേനേവ മേഘവ്രജേന സ്വവക്ത്രാത്മനാ
 പൂർണ്ണചന്ദ്രേണ പാശ്ചാത്യദേശേ സിന്ധൈ രജ്ജു -
 ജാലൈർനിബദ്ധാത്മനേവാന്ധകാരേണ ഗംഗാ
 ത്വരീസംഗഭാജേവ സൂര്യാത്മജാസ്രോതസാമൽലികാ -
 മാലികാശോഭിനാ കേശപാശേന നീലപ്രകാ -
 ശേന സംശോഭിതേ ഹേമദ്വീപി ത്വമത്യദ്ഭുതം
 കൃഷ്ണകാന്തേ പ്രസീദേതി സമ്പ്രാർഥ്യസേ സാധുഭിഃ || 2 ||

സുമശരലലനാഭിരാമേ ! കൃതാപദ്വിരാമേ ! രമേ !
 ശാർംഗിരാമേ സദാ സാദരാ മേ മനോവൃത്തിരാ -
 സ്താം ത്വയി ശ്രീഃ ! സ്തുടം മൂർധ്യാനാം ദ്വിയാ സംവി -
 ഭക്താത്മനാമന്തരേ ഭാസ്വതാ ഭവ്യസിന്ദൂരരേ -
 ഖാൻവിതേനാഞ്ചുദാന്തർലസച്ചഞ്ചലാവൽലി -
 സന്ദേഹസന്ദായിനാ ദീർഘസീമന്തമാർഗേണ
 സംഭൂഷിതം, കുകുഭൈ രൂഷിതം, സുകൃലകൃഷ്ണാൻവിതാ -
 ര്യേന്ദുതുൽയേന കസ്തുരികാചിത്രകോദ്ഭാസിനാ
 ഫാലഭാഗേന ചോദ്ഭാസിതം, രോചനാവാസിതം
 മഞ്ജിമാന്ദ്യാസിതം മന്ദഹാസൈഃ സിതം വക്ര -
 കാന്തിപ്രവാഹോത്ഥ വീചിഭ്രമാധായിനാ രുദ്രനേ -
 ത്രാഗ്നിനാസ്ത്യാപി സാർധം മയാ മാ സു ഭൂദാ -

ഹകർമേതി നിശ്ചിത്യ മാത്യത്യസംബന്ധതഃ
 സൂനചാപാഹ്നിതേനേവ ചാപോത്തമേന ഭൂവോർദ്വന്ദ്വതഃ
 ശോഭമാനം, ശ്രീയാ നിസ്സമാനം, നിരസ്തേനു -
 മാനം, ശ്രവഃപൂരനീലോത്പലദ്വന്ദ്വമാധി -
 കപാനാർഥം അദ്യാഗതാദ്യാം പുരോ വീക്ഷ്യ നാസാ -
 ത്തകം ചമ്പകം ത്വദ്ഭയേനേവ പാരിപ്ലവാദ്യാ -
 മിവേന്ദിന്ദിരാദ്യാം മണീകർണതാടകരശ്മി -
 പ്രവാഹസ്തുരൻമീനശങ്കാവഹാദ്യാം, മുഖേ സ്വീയ -
 ബന്ധുഭമാദ് ആഗതാദ്യാം ഇവേന്ദിവരാദ്യാം
 ലസൽലോചനാദ്യാം ജ്വലതുകുണ്ഡലദ്വന്ദ്വരത്നപ്ര -
 ഭാ ചിത്രീതാദ്യാം മുരാരതിലീലാമണീദർപ -
 ണാദ്യാം കപോലസ്ഥലാദ്യാം ശ്രീതം, ലോചനേന്ദീ -
 വരതിങ്ഭ്രമാധായി നീലോത്പലാലങ്കൃതശ്രോ -
 ത്രയുക്തം, സുഖോത്പാദശക്തം പ്രസാദാനുഷക്തം
 സ്വപർവോത്ഥിതഭ്രാന്തിസന്ദായിമുക്താലസന്നാ -
 സികാവംശവൽല്യുജ്ജ്വലം വക്രചന്ദ്രാന്തരുദ്ഭാ -
 സിപീയുഷബിന്ദുഭ്രമാധായിദന്താശ്രീതം സന്ദ -
 ധത്യാം മുഖം || 3 ||

കലിതനമദഭീഷ്ടപൂർതേ ! വിധൂത്യാമരാർതേ ! സുരീ -
 ഗീതകീർതേ സ്തുരദ്ഭവ്യമൂർതേ ! ത്വദീയസ്യ കംഠ -
 സ്യ ഭാസാ ജിതസ്യ സ്വകീയപ്രഭോഃ സന്നിധൗ
 ഭംഗ ആസീൻമമേതി സ്വവാചാ വിശിഷ്ടാഭിധാ -
 നേ ഹ്രിയാ ഭം ഭം ഇത്യേകദേശം ബ്രൂവാണസ്യ
 ശംഖേശിതഃ പാഞ്ചജന്യസ്യ ഘോഷേണ യുദ്ധാംഗണേ
 സർവശംഖാഭിമാനഃ പരാഹന്യതേ കിം !
 വിധൂദ്യത്കരസ്പർശ ജാതാദരാഃ ചക്രവാകാ യദി

സ്വഃ ഭവേയുസ്സദൈതസമാനാ ഇതി പ്രാജ്ഞ -
 വർയൈഃ സ്തുതാഭ്യാം ലസന്നാമികൂപാന്തസംരൂ -
 ഡരോമാലിവൽലീഗുലുച്ഛഭ്രമാധായകാഭ്യാ -
 മമർത്യാപഗാശോഭിതപ്രാന്തനീലാഭ്യാംബുഭാ -
 ിശ്ശേഷവച്ഛ്യാംഗമേരുദ്വയഭ്രാന്തിസന്ദായ -
 കാഭ്യാം സമുക്താസരാഭ്യാം കുചാഭ്യാം ലസ -
 ത്ക്രോഡഭാഗേ ! നമദ്ദേവയുഗേ ! ഹരൗ സാനുരാഗേ !
 സ്തനോർവീധരപ്രാന്തസഞ്ജാതവൽലീ ഭ്ര -
 മാധായിബാഹാഗ്രഭേശോൽലസത്പൽലവഭ്രാന്തി -
 സന്ദായിപാൺയംഗുലീപക്ത്യുപർയുദ്ഭ -
 വത്കോരകശ്രേണിസന്ദേഹകൃദ്ഭിർനഖൈ രാജിതേ !
 യോഗിഭിഃ പൂജിതേ ! മധ്യസംയോജിതേ
 മേഖലാദാമ്ലി സർപത്യമാശങ്കമാനേന
 ലോകേന വൽമീകമേവേതി സംഭാവിതായാം
 സ്വകീയാഭ്യാംഗഭൂഷാംശുപൂരേ സദാവിവർത -
 ശോഭാം വഹന്ത്യാം സ്വനാഭ്യാം ഭ്രമച്ഛാംഗിചിത്തേ !
 പ്രശസ്ത പ്രപത്തേ ! തവോരു സുചാരു
 ജിതാദർശദാനു ജഗദ്ധാത്രി ! ജാനു കൃതാം -
 ഭോജവേദൗ കൃപാവാപി പാദൗ സമസ്തേപി
 ലോകേ സമാനാസ്ത്വയാ കേ ? ത്വമേവാസി മാ -
 താ; സ ശാർംഗ്യേവ നേതാ; തവൈവാസ്മി
 നിത്യം; തഥാ വച്മി സത്യം; രമേ ! പാഹി മാം
 പാഹി മാം ദേവി ! തുഭ്യം നമഃ || 4 ||

അതിമൃദുല വചന ഗുണ്ടം
 വരമേതദ് വരദവിഷ്ണു കവി കഥിതം |

ദണ്ഡകരൂപം സ്തോത്രം

കോമലവൽലീമനോമുദേ ദവതു || 5 ||

|| ഇതി ശ്രീകോമളാദണ്ഡകം സമാപ്തം ||